

LETRAS GALEGAS 2020

RICARDO CARVALHO CALERO

NATALIA BARREIRO GARCÍA
FCO. JAVIER MARTÍN ESTÉVEZ
ROCÍO FERNÁNDEZ ÁLVAREZ

BIOGRAFÍA

Ricardo Leopoldo Ángel José Gerardo Carvalho Calero, máis coñecido como Ricardo Carvalho Calero, nace o 30 de outubro de 1910 no barrio de Ferrol Vello, sendo o primeiro dos cinco fillos de Gabriel Ricardo e María Dolores.

En 1919 morre a súa nai, quen lle ensinara a ler nas follas dos xornais, e pouco despois Gabriel casa coa irmá da difunta. Un ano máis tarde, esta morre tentando dar a luz.

Cursa os seus estudos primarios no colexio Sagrado Corazón de Jesús, o cal era dirixido polo escritor Manuel Comellas, e o bacharelato cúrsao por libre, realizando exames en varios institutos. Comeza a súa traxectoria literaria xa nesta época, pois fai publicacións nalgunhas revistas galegas.

Trasládase a Compostela en 1926 para estudar Dereito e cumprir co servizo militar.

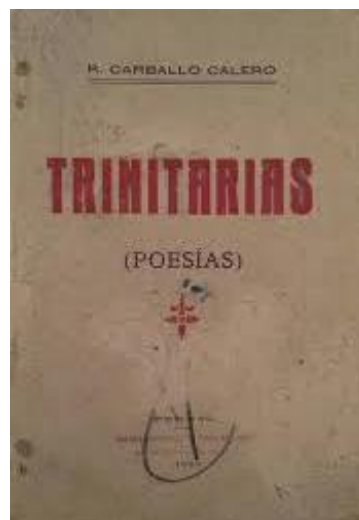
Ferrol Vello

Alí entra en contacto co galeguismo, convertendo este momento nun de intensa militancia política, integrándose no movemento nacionalista e tomando parte no activismo estudantil na Federación Universitaria Escolar, da que chega a ser presidente.

No 1927 ingresa no Seminario de Estudos Galegos (un grupo formado en 1923 co obxectivo de estudar e divulgar o patrimonio e a cultura galega) cun recital de poesía de estética vangardista (que será recollida posteriormente na primeira edición de Vieiros).

Publica o poemario
Trinitarias (1928).

Poemario Trinitarias

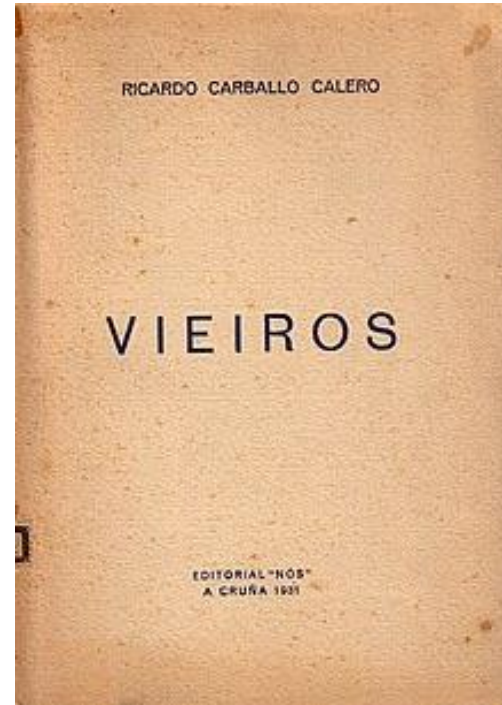

Membros da FUE nunha protesta

No 1930, Ricardo abre o curso académico cun discurso. En 1931 publica algunhas obras como Vieiros, remata con sobresalientes en catro anos (a pesares de que eran 5 cursos) a carreira de Dereito e colabora na creación do Partido Galeguista, do cal será presidente en Ferrol 3 anos máis tarde.

En 1932, gaña unha praza de funcionario municipal na súa vila natal.

Un ano máis tarde, casa con María Ignacia Ramos, compañeira de estudos universitarios, e publica numerosas colaboracións nas revistas literarias.

Portada do libro Vieiros

Ricardo Carvalho xunto a súa muller,
María Ignacia de Ramos

No 1936 finaliza por libre os estudos de Filosofía e Letras e fai as probas para profesor de instituto en Lingua e Literatura Española en Madrid. Na súa estancia, sorpréndeo a Guerra Civil e entra en combate como miliciano, posicionándose no lado republicano. Posteriormente obtén en Valencia o grao de tenente.

No 1939 é preso en Xaén e condeado por separatista a 12 anos e 1 día, mais só cumpre 2 anos. Pasado este tempo, regresa a Ferrol en liberdade condicional e alí coñece á súa primeira filla, de 5 anos de idade.

En 1950 publica a primeira novela galega posterior á guerra e premiada por Bibliófilos Gallegos, *A Xente da Barreira*.

Antiga cárcere de Xaén, hoxe en día un museo

Novela A Xente da Barreira

Xa que ten prohibido exercer calquera cargo público, traballa como profesor nun colexio privado (o colexio Fingoi de Lugo) durante 15 anos.

No 1950, foi nomeado director do colexio Fingoi de Lugo, ao mesmo tempo que se doutoraba. Ingresou na Real Academia Galega no ano 1958, cun estudo sobre as fontes literarias de Rosalía de Castro. En 1965, incorporouse ao Instituto Rosalía de Castro, e como mestre contratado na Universidade compostelá, onde se converteu no primeiro catedrático de Lingüística e Literatura Galega.

Paralelamente a súa labor docente, nestes anos fixo un importante traballo de investigación, que tivo como resultado a publicación en 1963 da Historia da literatura galega contemporánea. Os estudos de Carvalho, sempre foron arredor da lingua, recollendo a herdanza dos autores do primeiro Rexurdimento.

Colexio no que traballou Ricardo Carvalho

Imaxe de Ricardo Carvalho xunto os seus alumnos do colexio Fingoi de Lugo

Exemplar da Historia da literatura galega do ano 1962

En 1965 rematou a oposición iniciada no 1936 e entrou no Instituto Rosalía de Castro, traballando tamén na Universidade de Santiago. A partir de 1972, comezou a dedicarse exclusivamente a dar clases na Universidade e convertiuse no **primeiro catedrático de lingua e literatura galegas**.

Xubilouse no ano 1980, pero seguiu mantendo a súa actividade creadora e seguiu colaborando con diversas asociacións. No ano 1984 foi condecorado coa Medalla Castelao, e no ano 1987 obtivo o Premio da Crítica Narrativa Galega pola súa obra "Scórpio".

Neste tempo, prestou especial atención á lingua galega e ao desenvolvemento da proposta reintegracionista que defendera toda a vida, o que, moitas veces, xerou polémica.

Morreu o 25 de marzo de 1990 en Santiago de Compostela, ano no que foi nomeado fillo predilecto de Ferrol.

Libro gañador da Crítica
Narrativa Galega

OBRAS

ADEMAIS DAS XA MENCIONDAS RICARDO CARVALHO CALERO TEN OUTRAS MOITAS OBRAS DAS QUE DESTACAN AS SEGUINTES, CADA UNHA NO SEU ÁMBITO XA QUE RICARDO EXERCEU DE DRAMATURGO, DE NARRADOR E DE ENSAÍSTA:

TEATRO

1971 Catro pezas

1982 Teatro Completo

NARRATIVA

1951 Xente de Barreira

1987 Scórpio

ENSAIO

1955 Sete poemas galegos

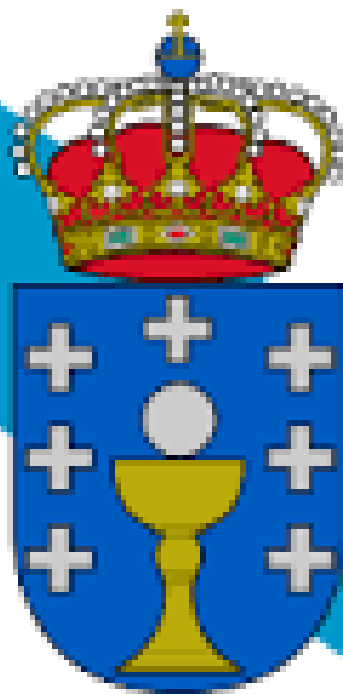
1963 Historia da Literatura Galega Contemporánea

1971 Sobre lingua e literatura galega

1977 Estudos rosalianos

1984 Letras Galegas

1989 Escritos sobre Castelao

17 DE MAIO DE 2020 DÍA DAS LETRAS GALEGAS